

HELP DESK - zestaw najczęstszych pytań/problemów, na które odpowiedzi udzielił prawnik zajmujący się na co dzień pomocą formalną dla obcokrajowców w Polsce

1. Na podstawie jakich dokumentów można przebywać w Polsce legalnie ?

Podstawowymi dokumentami, które umożliwiają legalny pobyt w Polsce są:

- wiza – wydawana w różnych celach np. połączenia z rodziną, repatriacji, wykonywania pracy, wykonywania działalności gospodarczej, kształcenia na studiach itp.;
- zezwolenie na pobyt czasowy – wydawane także w różnych celach np. w celu wykonywania pracy, kształcenia na studiach, przebywania z członkiem rodziny będącym Polskim obywatelem, wykonywania działalności gospodarczej;
- zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE;
- zezwolenie na pobyt stały.

Cudzoziemcy, którzy są obywatelami krajów spoza UE, którym nie przysługuje prawo do wjazdu w ramach ruchu bezwizowego i którzy nie posiadają innego dokumentu uprawniającego ich do wjazdu (na przykład ważna karta pobytu) mają obowiązek posiadania wizy. Wiza jest dokumentem wyrażającym zgodę władz kraju na wjazd i pobyt konkretnej osoby na jego terytorium.

Polska Wiza krajowa, oznaczona symbolem „D” – uprawnia do wjazdu i ciągłego pobytu w Polsce lub kilku pobytów następujących po sobie, trwających łącznie dłużej niż 3 miesiące. Okres ważności wizy krajowej nie może przekroczyć 1 roku. Okres pobytu cudzoziemca na podstawie wizy krajowej jest ustalany odpowiednio do celu pobytu podanego przez cudzoziemca.

Jeżeli cudzoziemiec planuje przebywać w Polsce dłużej niż 3 miesiące ma prawo złożyć wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy. Zezwolenie na pobyt czasowy jest wydawane maksymalnie na 3 lata.

2. Na podstawie jakich dokumentów można legalnie pracować w Polsce ?

Praca w Polsce możliwa jest w oparciu o zezwolenie na pracę, jednolite zezwolenie na pobyt i pracę, oświadczenie o powierzeniu pracy – dotyczy obywateli Republiki Armenii, Republiki Białoruś, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej i Ukrainy oraz w oparciu o Kratę Polaka.

Zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę jest cudzoziemiec, który:

- posiada zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w Polsce w związku z: kształceniem się na studiach, łączeniem z rodziną, zawarciem związku małżeńskiego z obywatelem RP;
- posiada status uchodźcy nadany w Polsce;

- udzielono mu ochrony uzupełniającej w Polsce;
 - posiada zezwolenie na pobyt stały wydane przez władze RP;
 - posiada zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE wydane przez władze RP;
 - posiada zgodę na pobyt ze względów humanitarnych;
 - posiada zgodę na pobyt tolerowany w Polsce
 - korzysta z ochrony czasowej w Polsce;
 - jest obywatelem UE;
 - posiada ważną Kartę Polaka;
 - będąca studentem studiów stacjonarnych odbywanych w Polsce lub uczestnikiem stacjonarnych studiów doktoranckich odbywanych w Polsce;
 - będąca absolwentem polskich szkół ponadgimnazjalnych, stacjonarnych studiów wyższych lub stacjonarnych studiów doktoranckich na polskich uczelniach, w instytutach naukowych Polskiej Akademii Nauk lub instytutach badawczych działających na podstawie przepisów o instytutach badawczych;
- Są to najbardziej popularne – ale nie wszystkie - przypadki zwolnienia z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę.

3. Czy będąc studentem na polskiej uczelni można pracować w Polsce ?

Tak, będąc studentem polskiej uczelni **stacjonarnej** można pracować w Polsce legalnie.

Dodatkowo z posiadania zezwolenia na pracę są zwolnieni:

- osoby posiadające zezwolenie na pobyt czasowy w Polsce udzielone w związku z kształceniem się na studiach – chodzi o studia stacjonarne;
- absolwenci polskich szkół ponadgimnazjalnych;
- absolwenci stacjonarnych studiów wyższych lub stacjonarnych studiów doktoranckich na polskich uczelniach, w instytutach naukowych Polskiej Akademii Nauk lub instytutach badawczych działających na podstawie przepisów o instytutach badawczych;

Uwaga – w przypadku studiów niestacjonarnych potrzebne jest zezwolenie na pracę.

4. Kto może ubiegać się o Kartę Polaka ?

Karta Polaka jest dokumentem potwierdzającym przynależność do Narodu Polskiego.

Wniosek o wydanie Karty Polaka składa się w polskim urzędzie konsularnym. Obywatele Białorusi mają możliwość otrzymania Karty Polaka także u Wojewody Podlaskiego.

Kartę Polaka może otrzymać osoba, która jest cudzoziemcem i posiada związki z Narodem Polskim, jeśli:

1. wykaże swój związek z polskością poprzez przynajmniej podstawową znajomość języka polskiego oraz znajomość i kultywowanie polskich tradycji i zwyczajów;

2. w obecności konsula złoży pisemną deklarację przynależności do Narodu Polskiego;

3. wykaże, że jest narodowości polskiej lub co najmniej jedno z jej rodziców lub dziadków albo dwoje pradziadków było narodowości polskiej albo przedstawi zaświadczenie upoważnionej organizacji polskiej lub polonijnej potwierdzające aktywne zaangażowanie w działalność na rzecz języka i kultury polskiej lub polskiej mniejszości narodowej przez okres co najmniej ostatnich trzech lat;

4. złoży oświadczenie, że osoba ta oraz jej wstępni nie repatriowali się z terytorium RP na podstawie umów zawartych przez Polskę w latach 1944-1957 z:

- Białoruską Socjalistyczną Republiką Radziecką,
- Ukraińską Socjalistyczną Republiką Radziecką,
- Litewską Socjalistyczną Republiką Radziecką,
- Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich,

5. ma polskie pochodzenie, które zostało potwierdzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9.11.2000 r. o repatriacji pod warunkiem wykazania się znajomością języka polskiego w stopniu przynajmniej podstawowym.

Dokumenty, które potwierdzają znajomość języka to:

- świadectwo ukończenia szkoły lub studiów w Polsce,
- dyplom ukończenia szkoły za granicą z wykładowym językiem polskim,
- poświadczenie znajomości języka polskiego wydane na podstawie ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim.

Jeżeli osoba ubiegająca się o wydanie Karty Polaka nie posiada żadnego z wyżej wymienionych dokumentów potwierdzających znajomość języka polskiego - znajomość języka oceni konsul. Rozmowa z konsulem, prowadzona w języku polskim, ma na celu weryfikację języka oraz znajomości polskich tradycji i zwyczajów, kultury.

Karta Polaka jest ważna przez 10 lat od dnia jej przyznania. Ważność Karty można przedłużyć na kolejne 10 lat, jeśli posiadacz złoży wniosek najpóźniej na 3 miesiące przed utratą ważności Karty Polaka.

Karta Polaka przyznana osobie, która ukończyła 65 lat, jest ważna na czas nieokreślony.

5. Jakie korzyści daje Karta Polaka ?

Należy pamiętać, że Karta Polaka nie oznacza posiadania obywatelstwa polskiego, ani nie jest dokumentem uprawniającym do przekraczania granicy lub osiedlania się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Karta Polaka nie może zostać przyznana osobie posiadającej obywatelstwo polskie lub zezwolenie na pobyt stały na terytorium RP lub posiadającej status bezpaństwowca.

Karta Polaka daje jej posiadaczowi następujące uprawnienia:

1. zwolnienie z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę oraz prawo do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej na takich samych zasadach co obywatele polscy;
2. prawo do odbywania studiów, studiów doktoranckich oraz innych form kształcenia, a także uczestniczenia w badaniach naukowych i pracach rozwojowych;
3. korzystanie ze świadczeń opieki zdrowotnej w stanach nagłych;
4. ulgę 37% przy przejazdach w Polsce w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych;
5. bezpłatny wstęp do wybranych muzeów państwowych w Polsce;
6. pomoc konsula w sytuacji zagrożenia życia lub bezpieczeństwa, w ramach jego kompetencji, z zastosowaniem i poszanowaniem zwyczajów i prawa międzynarodowego,
7. zwolnienie z opłat konsularnych za:
 - przyjęcie i rozpatrzenie wniosku o wydanie wizy krajowej w celu korzystania z uprawnień wynikających z posiadania Karty Polaka;
 - przyjęcie i opracowanie wniosku o nadanie obywatelstwa polskiego;
8. prawo do otrzymania świadczenia pieniężnego na częściowe pokrycie utrzymania w Polsce w przypadku złożenia wniosku o pobyt stały. Świadczenie pieniężne przyznaje się na okres do 9 miesięcy;
9. prawo pierwszeństwa przy ubieganiu się o pomoc finansową przeznaczoną na wspieranie Polaków za granicą.

6. Jak uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy i pracę ? Warunki i Dokumenty.

Omawiane pozwolenie nazywane jest jednolitym pozwoleniem na pobyt i pracę.

Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę składa cudzoziemiec, jeżeli zamierza przebywać w Polsce dłużej niż 3 miesiące i jeżeli głównym celem jego pobytu jest wykonywanie pracy w Polsce.

Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę składa się osobiście, nie później niż w ostatnim dniu legalnego pobytu na terytorium Polski.

Zezwolenie na pobyt czasowy i pracę udzielane jest na okres nie dłuższy niż 3 lata.

Zezwolenie na pobyt czasowy i pracę uprawnia do wykonywania pracy w Polsce tylko na warunkach w nim podanych – tj. Na warunkach podanych w zezwoleniu. Cudzoziemiec nie może pracować u innego pracodawcy na jego podstawie.

Wniosek składa się do wojewody właściwego ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca.

Dokumenty konieczne do złożenia z wnioskiem:

- wypełniony zgodnie z pouczeniem formularz wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy;
- załącznik do wniosku wypełniony i podpisany przez podmiot powierzający cudzoziemcowi pracę – określający warunki pracy - podmiot powierzający pracę musi oferować cudzoziemcowi takie wynagrodzenie, które spełnia wymóg wynagrodzenia nie niższego niż minimalne wynagrodzenie za pracę niezależnie od wymiaru czasu pracy i rodzaju stosunku prawnego stanowiącego podstawę wykonywania pracy przez cudzoziemca;
- 4 aktualne fotografie;
- oryginał ważnego dokumentu podróży do wglądu oraz jego kopia jako załącznik do wniosku, w szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania, może przedstawić inny dokument potwierdzający tożsamość;
- oryginał informacji starosty, właściwego ze względu na główne miejsce wykonywania pracy przez cudzoziemca o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy, wydanej nie wcześniej niż 180 dni przed złożeniem wniosku, jeżeli jest ona wymagana;
- jeżeli cudzoziemiec będzie wykonywał pracę na podstawie umowy o dzieło - aktualny dokument potwierdzający posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego,

Opłata od wniosku wynosi 220 PLN.

7. Jak uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy w celu odbywania studiów ? Warunki i Dokumenty.

Omawiane zezwolenie na pobyt dotyczy studiów stacjonarnych.

Zezwolenie na pobyt w celu odbywania studiów jest wydawane cudzoziemcom, których celem pobytu w Polsce jest podjęcie lub kontynuacja studiów w jednostce prowadzącej studia zatwierdzonej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, chyba że ta jednostka nie podlega obowiązkowi zatwierdzenia albo w jednostce prowadzącej studia, która nie podlega obowiązkowi zatwierdzenia, w stosunku do której nie została wydana decyzja o zakazie przyjmowania cudzoziemców, o ile okoliczności te uzasadniają pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące.

Należy więc zweryfikować uczelnię, gdzie cudzoziemiec chce podjąć studia.

Zezwolenia na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach udziela się cudzoziemcowi także, gdy studia stanowiące kontynuację lub uzupełnienie studiów podjętych na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej nie są objęte programem unijnym lub programem wielostronnym obejmującym środki w zakresie mobilności ani porozumieniem między przynajmniej dwiema instytucjami szkolnictwa wyższego przewidującym mobilność wewnątrzunijną i cudzoziemiec spełnia warunki udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy.

Wniosek składa się do wojewody właściwego ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca.

Dokumenty konieczne do złożenia z wnioskiem:

- wypełniony zgodnie z pouczeniem formularz wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy;
- 4 aktualne fotografie;
- oryginał ważnego dokumentu podróży do wglądu oraz jego kopia jako załącznik do wniosku, w szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania, może przedstawić inny dokument potwierdzający tożsamość;

- w przypadku studenta 1 roku:

- aktualne zaświadczenie z uczelni podpisane przez Rektora lub osobę przez niego upoważnioną do wystawiania zaświadczeń dla cudzoziemców o przyjęciu na studia,
- zaświadczenie z uczelni potwierdzające uregulowanie opłat za studia w danym roku akademickim - jeżeli studia są płatne,
- dokument potwierdzający posiadanie przez cudzoziemca ubezpieczenia zdrowotnego,
- dokument potwierdzający, że cudzoziemiec posiada wystarczające środki finansowe na pokrycie kosztów utrzymania w Polsce i podróży powrotnej do kraju pochodzenia na okres 15 miesięcy, po odliczeniu kosztów zamieszkania,
- oświadczenie cudzoziemca dotyczące wysokości kosztów zamieszkania,

- w przypadku studenta 2 i kolejnego roku:

- aktualne zaświadczenie z uczelni podpisane przez Rektora lub osobę przez niego upoważnioną do wystawiania zaświadczeń dla cudzoziemców o kontynuacji nauki przez cudzoziemca,
- zaświadczenie z uczelni potwierdzające uregulowanie opłat za studia w danym roku akademickim – jeżeli są płatne,
- dokument potwierdzający posiadanie przez cudzoziemca ubezpieczenia zdrowotnego,
- dokument potwierdzający, że cudzoziemiec posiada wystarczające środki finansowe na pokrycie kosztów utrzymania w Polsce i podróży powrotnej do kraju pochodzenia na każdy miesiąc pobytu + 3 miesiące, nie więcej jednak niż na okres 3 lat, po odliczeniu kosztów zamieszkania,

- oświadczenie cudzoziemca dotyczące wysokości kosztów zamieszkania.

Koszty zamieszkania obejmują co najmniej wysokość stałych opłat związanych z eksploatacją zajmowanego lokalu w rozliczeniu na liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu, a ponadto opłaty za dostawy do lokalu energii, gazu, wody oraz odbiór ścieków, odpadów i nieczystości ciekłych.

Opłata od wniosku wynosi 340 PLN.

8. Jak uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy w celu nauki ? Warunki i Dokumenty.

Omawiane zezwolenie na pobyt czasowy w celu odbycia nauki jest to inny rodzaj zezwolenia niż w celu odbywania studiów, nie uprawnia do pracy bez zezwolenia.

Zezwolenia takiego można udzielić cudzoziemcom, których celem pobytu jest odbywanie nauki na terytorium Polski, o ile okoliczność ta uzasadnia pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące.

Zezwolenie to może zostać udzielone cudzoziemcom odbywającym naukę w innej formie, niż stacjonarne studia wyższe, stacjonarne studia doktoranckie albo kurs przygotowawczy do podjęcia nauki na takich studiach w języku polskim.

Zezwolenie na pobyt czasowy w celu odbywania nauki może zostać udzielone na okres nauki, powyżej 3 miesięcy nie dłużej niż na okres 1 roku, z możliwością ubiegania się o kolejne zezwolenia.

Wniosek składa się do wojewody właściwego ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca.

Dokumenty konieczne do złożenia z wnioskiem:

- wypełniony zgodnie z pouczeniem formularz wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy;
- 4 aktualne fotografie – w przypadku małoletnich do 13 roku życia – dwie fotografie;
- oryginał ważnego dokumentu podróży do wglądu oraz jego kopia jako załącznik do wniosku, w szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania, może przedstawić inny dokument potwierdzający tożsamość.
- dokument potwierdzający podjęcie lub kontynuowanie nauki;
- dokumenty potwierdzające posiadanie przez cudzoziemca ubezpieczenia zdrowotnego (ZUS) lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- potwierdzenie posiadania przez cudzoziemca wystarczających środków finansowych na pokrycie kosztów nauki, utrzymania i powrotu do kraju pochodzenia;
- dokument potwierdzający posiadanie przez cudzoziemca zapewnionego miejsca zamieszkania - np. Umowa najmu;

Opłata od wniosku wynosi 340 PLN.

9. Jak uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy z uwagi na przebywanie z członkiem rodziny – obywatelem Polskim ? Warunki i Dokumenty.

Niniejsza informacja dotyczy ubiegania się o pozwolenie na pobyt cudzoziemca, którego małżonkiem jest obywatel polski.

Wniosek o wydanie zezwolenia na pobyt czasowy z uwagi na małżeństwo z obywatelem polskim składa cudzoziemiec, jeżeli zamierza przebywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dłużej niż 3 miesiące i pozostajesz w uznawanym przez prawo polskie związku małżeńskim z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej.

Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy składa się osobiście, nie później niż w ostatnim dniu legalnego pobytu na terytorium Polski.

Ważne jest, że w trakcie postępowania o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy małżonkowi obywatela Polski ustalamy czy związek małżeński nie został zawarty w celu obejścia przepisów określających zasady i warunki wjazdu i pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Polega to na przeprowadzeniu z małżonkami wywiadu, celem sprawdzenia, czy władają zrozumiąłem dla siebie językiem, prowadzą wspólne gospodarstwo domowe itp.

Zezwolenie na pobyt czasowy udzielone małżonkowi obywatela Polski, uprawnia do wykonywania pracy bez konieczności posiadania dodatkowego zezwolenia na pracę.

Wniosek składa się do wojewody właściwego ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca.

Dokumenty konieczne do złożenia z wnioskiem:

- wypełniony zgodnie z pouczeniem formularz wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy;
- 4 aktualne fotografie;
- oryginał ważnego dokumentu podróży do wglądu oraz jego kopia jako załącznik do wniosku, w szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania, może przedstawić inny dokument potwierdzający tożsamość;
- odpis aktu małżeństwa (wydany nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku);
- kopia dowodu osobistego małżonka – obywatela polskiego;

Opłata od wniosku wynosi 340 PLN.

10. Jak uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy z uwagi na prowadzenie działalności gospodarczej ? Warunki i Dokumenty.

Zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej udziela się cudzoziemcom, których celem pobytu jest prowadzenie działalności gospodarczej na terytorium Polski.

Ponadto zezwolenie takie jest udzielane cudzoziemcom, których celem pobytu w Polsce jest:

- pełnienie funkcji w zarządzie spółki z o.o. lub spółki akcyjnej, której akcje lub udziały cudzoziemiec posiada;
- prowadzenie spraw spółki komandytowej lub komandytowo-akcyjnej przez komplementariusza,
- działanie w charakterze prokurenta.

W celu uzyskania tego zezwolenia cudzoziemiec, który prowadzi działalność gospodarczą albo spółki, w których cudzoziemiec ma pełnić wskazane wyżej funkcje, powinien:

- generować określony dochód (w roku poprzedzającym złożenie wniosku, firma powinna osiągnąć dochód wymagany ustawą o cudzoziemcach - wymagany dochód to 12-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego);
- tworzyć miejsca pracy (firma powinna zatrudnić przynajmniej 2 obywateli polskich lub cudzoziemców uprawnionych do wykonywania pracy na terytorium RP na czas nieokreślony i w pełnym wymiarze czasu pracy, min. przez 1 rok przed złożeniem wniosku);
- ewentualnie firma powinna posiadać odpowiednie środki lub prowadzić działania pozwalające na spełnienie tych warunków w przyszłości;

Wskazane warunki są szczegółowo określone w ustawie o cudzoziemcach.

Wyżej wymienionego zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej udziela się jeśli okoliczności, które są podstawą ubiegania się o to zezwolenie, uzasadniają pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące. Maksymalny okres pozwolenia wynosi 3 lata. Można go przedłużać składając nowy wniosek.

Wniosek składa się do wojewody właściwego ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca.

Dokumenty konieczne do złożenia z wnioskiem:

- wypełniony zgodnie z pouczeniem formularz wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy;
- 4 aktualne fotografie ;
- oryginał ważnego dokumentu podróży do wglądu oraz jego kopia jako załącznik do wniosku, w szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania, może przedstawić inny dokument potwierdzający tożsamość;
- dokument potwierdzający posiadanie przez cudzoziemca stabilnego i regularnego źródła dochodu;
- dokument potwierdzający posiadanie przez cudzoziemca ubezpieczenia zdrowotnego (polisa lub ZUS);
- dokument potwierdzający posiadanie przez cudzoziemca zapewnione miejsce zamieszkania na terytorium RP (np. Umowa najmu);
- inne dokumenty mogące być przydatne do wniosku:
 - PIT i CIT firmy,
 - aktualna księga rozchodów i przychodów,
 - wyciąg z konta bankowego firmy, potwierdzający posiadanie środków finansowych na bieżącą działalność firmy,
 - zawarte umowy/kontrakty z kontrahentami,

- umowy o pracę/zlecenie z pracownikami,
- zaświadczenie ZUS o braku zaległości w opłacaniu składek oraz z urzędu skarbowego o niezaleganiu w podatkach firmy,

Opłata od wniosku wynosi 340 PLN.

11. Ułatwienia dla pracowników z krajów: Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej, Ukrainy.

Obywatele Republiki Armenii, Republiki Białoruś, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej i Ukrainy mogą skorzystać z uproszczonej procedury umożliwiającej pracę w Polsce – tzw. Praca na oświadczeniu o powierzeniu wykonywania pracy. Pracę w oparciu o takie oświadczenie można wykonywać maksymalnie przez 24 miesiące.

Oświadczenie takie powinien zarejestrować pracodawca:

- pracodawca musi uzyskać wpis oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi do ewidencji oświadczeń w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na siedzibę lub miejsce pobytu stałego - siedziba dotyczy osób prawnych, a pobyt stały osób fizycznych.;
- cudzoziemiec, który ma podjąć pracę na oświadczeniu musi posiadać dokument, który potwierdza tytuł pobytowy w RP, uprawniającego go do wykonywania pracy na terytorium RP – na przykład wiza;

Wypełniając oświadczenie według określonego wzoru należy podać:

1. dane pracodawcy,
2. dane cudzoziemca, którego zamierza się zatrudnić,
3. datę rozpoczęcia i okres wykonywania pracy,
4. rodzaj umowy będącej podstawą wykonywania pracy,
5. wysokość wynagrodzenia brutto,
6. podklasę Polskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej,
7. zawód,
8. miejsce wykonywania pracy.

Oświadczenia mogą być rejestrowane tylko w przypadku podklas PKD niewymienionych w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie podklas działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), w których wydawane są zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca. Pracodawca musi prowadzić działalność danego rodzaju (nie-sezonową), a praca cudzoziemca musi być z nią ściśle związana.

Pracodawca, którego oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi zostało wpisane do ewidencji oświadczeń, ma obowiązek poinformować pisemnie powiatowy urząd pracy o podjęciu (najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy) lub niepodjęciu (w terminie 7 dni od daty rozpoczęcia pracy wskazanej w oświadczeniu) pracy przez cudzoziemca.

Pracodawca ma obowiązek zawarcia umowy pisemnej z cudzoziemcem – zgodnie z warunkami wynikającymi z zarejestrowanego oświadczenia, a wcześniej przedstawić mu jej tłumaczenie na język zrozumiały dla cudzoziemca. W umowie podmiot jest zobowiązany uwzględnić warunki zawarte w oświadczeniu.

12. Wiza w celu repatriacji – czym jest ? Kto może ją uzyskać ?

Jeżeli cudzoziemiec posiada polskie pochodzenie i chce osiedleć w Polsce na stałe może wystąpić o wizę w celu repatriacji.

Wiza krajowa w celu repatriacji może być wydana osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- przed dniem 1 stycznia 2001 roku) zamieszkiwała na stałe na terytorium obecnych Republiki Armenii, Republiki Azerbejdżanu, Gruzji, Republiki Kazachstanu, Republiki Kirgiskiej, Republiki Tadżykistanu, Turkmenistanu, Republiki Uzbekistanu albo azjatyckiej części Federacji Rosyjskiej;
- jest polskiego pochodzenia - za osobę polskiego pochodzenia uznaje się osobę deklarującą narodowość polską i spełniającą łącznie dwa warunki:

1. co najmniej jedno z jej rodziców lub dziadków albo dwoje pradziadków było narodowości polskiej;
2. wykaże ona swój związek z polskością – na przykład znasz polski język i zwyczaje;

Cudzoziemiec spełnia warunek polskiego pochodzenia jeżeli co najmniej jedno z jego rodziców lub dziadków albo dwoje pradziadków wnioskodawcy potwierdziło swoją przynależność do Narodu Polskiego przez, w szczególności, pielęgnowanie polskich tradycji i zwyczajów.

Dowodami potwierdzającymi polskie pochodzenie mogą być dokumenty, wydane przez polskie władze państwowe lub kościelne, a także przez władze byłego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, dotyczące wnioskodawcy lub jego rodziców, dziadków lub pradziadków, a w szczególności:

1. polskie dokumenty tożsamości;
2. akty stanu cywilnego lub ich odpisy albo metryki chrztu poświadczające związek z polskością;
3. dokumenty potwierdzające odbycie służby wojskowej w Wojsku Polskim, zawierające wpis informujący o narodowości polskiej;
4. dokumenty potwierdzające fakt deportacji lub uwięzienia, zawierające wpis informujący o narodowości polskiej;

5. dokumenty tożsamości lub inne dokumenty urzędowe zawierające wpis informujący o narodowości polskiej.

Decyzję w sprawie uznania wnioskodawcy za osobę polskiego pochodzenia wydaje konsul.

Wiza krajowa w celu repatriacji może być również wydana małżonkowi oraz zstępnym do czwartego stopnia (a także ich małżonkom) osoby spełniającej warunki wydania wizej krajowej w celu repatriacji, jeżeli takie osoby zamierzają z nią przybyć do Polski z zamiarem osiedlenia się na stałe.

Osoba, która chce otrzymać wizę w celu repatriacji składa wniosek o jej wydanie we właściwej ze względu na miejsce zamieszkania polskiej placówce konsularnej.

Do wniosku należy dołączyć następujące dokumenty:

1. aktualną fotografię osoby, której wniosek dotyczy, nieuszkodzoną, kolorową, o wymiarach 35 mm × 45 mm, wykonaną w ciągu ostatnich 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku, mającą dobrą ostrość, przedstawiającą wizerunek twarzy od wierzchołka głowy do górnej części barków, tak aby twarz zajmowała 70–80% fotografii, oraz pokazującą wyraźnie oczy i twarz, na jednolitym jasnym tle; fotografia ma przedstawiać osobę bez nakrycia głowy i okularów z ciemnymi szklami, w pozycji frontalnej, patrzącą na wprost z otwartymi oczami, nieprzesłoniętymi włosami, z naturalnym wyrazem twarzy i zamkniętymi ustami;
2. życiorys wnioskodawcy;
3. odpis aktu urodzenia wnioskodawcy;
4. dokumenty poświadczające aktualny stan cywilny wnioskodawcy;
5. dokumenty poświadczające miejsce stałego zamieszkania na terytorium krajów wskazanych powyżej;
6. dowody potwierdzające polskie pochodzenie;
7. inne dokumenty potwierdzające okoliczności podane we wniosku o wydanie wizej repatriacyjnej;
8. oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, że dane zawarte we wniosku są prawdziwe

Należy także przedstawić ważny dokument paszportowy.

Konsul na podstawie przedstawionych wraz z wnioskiem wizowym dokumentów, faktów oraz okoliczności ustalonych w trakcie rozmowy z osobą ubiegającą się o wydanie wizej w celu repatriacji oraz innych posiadanych informacji ocenia, czy spełnia ona określone w ustawie warunki oraz wydaje decyzję o uznaniu bądź odmowie uznania wnioskodawcy za osobę polskiego pochodzenia.

Następnie, przekazuje wniosek o wydanie wizy repatriacyjnej wraz z decyzją o uznaniu wnioskodawcy za osobę polskiego pochodzenia, do ministra właściwego do spraw wewnętrznych w celu uzyskania zgody na wydanie wizy repatriacyjnej.

Dodatkowym warunkiem wydania przez Konsula wizy krajową w celu repatriacji jest przedstawienie przez wnioskodawcę dowodu potwierdzającego posiadanie lub zapewnienie lokalu mieszkalnego i źródeł utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej albo zapewnienie miejsca w ośrodku dla repatriantów.

Dowodem potwierdzającym posiadanie warunków do osiedlenia się jest dokument potwierdzający tytuł prawny do lokalu mieszkalnego na okres nie krótszy niż 12 miesięcy oraz oświadczenie o zatrudnieniu lub umowa o pracę na okres nie krótszy niż 12 miesięcy.

Jeżeli konsul otrzyma zgodę ministra, wydaje on wizę repatriacyjną poprzez zamieszczenie w paszporcie naklejki wizowej. Okres ważności wizy wynosi 12 miesięcy od dnia wydania. W tym czasie osoba, która otrzymała wizę powinna przyjechać do Polski.

UWAGA: Niniejsze informacje nie stanowią źródła prawa i dotyczą one typowych i ogólnych zagadnień i mogą nie w pełni odnosić się do poszczególnych spraw. Każdy przypadek należy traktować indywidualnie. W razie wątpliwości zachęcamy do korzystania z formularza kontaktowego.

Materiały opracowane przez Stowarzyszenie Odra-Niemen, w ramach dotacji ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, z Programu na rzecz Polonii i Polaków poza granicami kraju 2021 rok.